

**הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"**

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פְּרֻשָׁת דְּרָשׁ

אָרֶךְ

אסור לפתוח פיו לשטן:

בראשית פרק לא (לב) עם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחִיהַ נֶגֶד אַחֵינוּ הַפְּרֻלָּךְ מִהַ עֲמִדֵי וְקַחְלֶךָ וְלֹא־יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחַל וְגַבְתָּם:

שאלות:

א { הקשה ר' חיים פלטיאל בראשית פרק לא פסוק לב, וכן הריב"א שם עם אשר תמצא אלהיך לא יחיה. פרש"י ומאותה קללה מחה רחל בדרך. וקי' שהרי לא מצינו [ש]מצא לבן את התרפים וא"כ למה נענשה רחל מאותה קללה?
ב { עוד הקשה המהר"ל בספרו גור אריה מדוע יעקב אמר לא יחיה ולא אמר יומת בקיצור?
ג { עוד מתקשים האו"ח והחת"ס סופר מדוע החמיר כל כך בעונשו של מי שלקח במיתה בגלל הגניבה? ולזאת כתבו אור החיים בראשית פרק לא פסוק לב (לב) לא יחיה. כדן בן נח, תורת משה בראשית פרק לא פסוק לב וני"ל היינו דאמר אשר תמצא אלהיך לא יחי, כי בחו"ל יש לו דין בן נח ובי"נ שגנב חייב מיתה ולא נפטר בתשלומין (סנהדרין נ"ז ע"א).
מנהג העולם:

נקדים ונאמר כי מנהג העולם שאינם מייחסים חשיבות כיצד מדברים ובפרט בשעת כעס פותחים את פיהם לרעה ומאחלים לבני ביתו או לאשתו או לחברו דברים רעים ויש גם שמקללים עד שהופך לדבר שבשיגרה, ואף גם זאת גם פעמים שאומר על עצמו שיהיה לו כך וכך אם זה לא נכון וכדומא, ודבר זה נובע מחוסר חשיבות שמייחסים למה שמוציאים מפיהם, אולם תורתנו הקדושה מלמדת אותנו עד כמה חמור הדבר ועד כמה הנזק שגורמים להם ולבני ביתם בדיבורים כאלו כאשר נבאר ולכן שומר פיו ולשנו מדבר רע שומר מצרות נפשו ובני ביתו.

חומרת הפותח פיו לשטן:

ובזה נבוא לביאור פרשתנו כתב רבנו חיים פלטיאל לתרץ על קושיתו וז"ל וי"ל משום דאמי' קללת חכם בא לו על תנאי. וכן כוונת פרש"י זו קללה ועי"ז מתה רחל, מכאן שאל יפתח פיו לשטן, וברית כרותה לשפתיים. שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו. וכן מתבאר בזוהר בפרשת וישלח דף קע"ה ע"א וז"ל ומנלן דבגינה דיעקב הוה דכתיב (שם מ"ח) מתה עלי רחל, וכו' רבי יוסי אמר כתיב (משלי כ"ז) קללת חנם לא תבא, ואוקמוה לו בוי"ו, דאי קללת צדיקא היא אפילו דלא אתכון בה כיון דנפקא מפומיה נטל לה ההוא יצר הרע וקטרג בה בשעתא דסכנה, יעקב אמר (בראשית ל"א) עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה, ואף על גב דאיהו לא הוה ידע נטיל לה לההיא מלה ההוא שטן דאשתכח גביהו תדיר בבני נשא, ועל דא תנינן לעולם לא יפתח בר נש פומיה לשטנא בגין דנטיל לההיא מלה וקטרג בה לעילא ותתא, כל שכן מלה דחכם או מלה דצדיקא ועל תרין אלין אתענשת רחל: וכן הוא במדרש איכה רבה (בובר) פרשה ה ד"ה [טז] נפלה עטרת ראשנו. ר' ירמיה לבש עטרה של זית, שמע שמואל ואמר נוחה הוות ליה אלו איתרים ראשיה ולא עביד ההיא מילתא, וכן הוות ליה, כשגגה שיוצא מלפני השליט. וכן אמר יעקב ללבן עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה (בראשית לא לב), וכן הוות לה. בר בריה דר' יהושע בן לוי הוה ליה בלע, אתא חד ולחש ליה משום ישו בן פנדרא ואינשם, כד נפק פגע ביה, א"ל מה אמרת עלוי, א"ל פסוק פלן בטר פלן, א"ל נוחה הוות לי ניקבריניה ולא אמרת עלוי הדא מילתא, וכן הוות ליה, כשגגה שיוצא מלפני השליט. אנטונינוס שאל לרבי מאן מאית קדם אנא או את, א"ל אנא, וכו' וכן הוות ליה, כשגגה שיוצא מלפני השליט.

דברי המהר"ל להביא ראיה לדבר:

והוסיף על כך להביא ראיה לדבר המהר"ל בספרו גור אריה בראשית פרשת ויצא פרק לא פסוק לב דאין לפרש "לא יחיה" אלא תומת בידים, הוי ליה למכתב יאת אשר תמצא אלהיך יומת', מה "לא יחיה"? אלא קללה היא זאת. ללמדנו אם היית כוונת יעקב להעניש הגונב במיתה ומדין בני נח היה לכתוב בקיצור יומת, ממה שכתב לא יחיה משמע שזה רק קללה ולכן אמר בלשון נקיה לא יחיה, ולצערנו אכן כך היה כמאמר חז"ל.

עוד מקור מהתורה שאל יפתח פיו:

וכתב ללמוד דבר זה מהתורה בספר משיבת נפש פרשת משפטים פרק כא (ב) כי תקנה עבד עברי. יש ליתן על לב שבכאן מדבר בנוכח, ושאר מקראות מדברים בלשון נסתר כמו וכי ימכור איש את בתו, כי יכרה איש בור, וכי ינצו אנשים, כי יתן איש אל רעהו: וני"ל שהקב"ה מדקדק לדבר בלשון נוכח בדברים שאין פורענות לאדם כגון כי תקנה, אבל כל פורענות מדבר בנסתר, כי ברית כרותה לשפתיים ועל כן ילמוד אדם שלא להזכיר לחבירו שום פורענות בנכח אפילו על תנאי, וילפינן ממה שנאמר כמעט כסדום היינו, וסמיק ליה שמעו דבר ה' קציני סדום וכו' מכאן שברית כרותה לשפתיים.

החולה לא יפרסם חוליו שלא יפתח פיו לשטן.

ולכן מבואר במסכת ברכות דף נה ע"ב פתח אידך ואמר האי מאן דחליש, יומא קמא - לא לגלי כי היכי דלא לתרע מזליה, מכאן ואילך לגלי. ביאור. אמרו חז"ל כאשר אדם נעשה חולה ביום הראשון לא יגלה הדבר בכדי שלא יארע מזלו. ואכן כך עשה מעשה רבא שביום הראשון ביקש שלא יגלו לאף אחד על מחלתו כמבואר במסכת נדרים דף מ ע"א. וביאר את הטעם במהרש"א חידושי אגודת מסכת ברכות דף נה ע"ב יומא קמא לא לגלי כי היכי דלא לתרע כו'. נראה שהוא ע"פ מ"ש (ברכות יט. ס. וכתובות ח:) אל יפתח אדם פיו לשטן וע"כ יומא קמא דעדיין לא נתחזק החולי בו לא ליגלי כי היכי דלא יפתח פיו לשטן להחזיקו בדבורו:

אפילו העוסק בדבר הלכה מעשה שרב אשי פתח פיו לשטן.

עוד מסופר במסכת בבא מציעא דף סח ע"א שאמר מר בנו של אמימר לרב אשי לגבי שטרות עיסקא שכותבים מתחילה את החזר הקרן פלוס הרווח המשוער ואם יבוא ויאמר שלא היה רווח מאמינים לו, אמר לו רב אשי זה טוב כאשר אביך קיים שהוא נאמן אבל מה יקרה אם הוא ימות בזמן הפירעון הרי אחרים לא נאמנים, וכיון שפתח פיו לשטן מת אמימר.

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

עוד מסופר במסכת מועד קטן דף יח ע"א פנחס אחיו של שמואל ישב באבלות ונכנס שמואל לנחמו וראה שציפורניו גדולים והעיר לו על כך, והשיבו פנחס וכי אם היית אתה יושב באבלות היית מזלזל וקוצץ הציפורניים, הוי כשגגה היוצאת ובאמת כך אירע ששמואל ישב באבלות, ונכנס פנחס אחיו לנחמו, ושמואל לקח ציפורניו וזרקם על אחיו והעיר לו וכי אתה לא יודע שברית כרותה לשפתיים כמו שאמר רב יוחנן שדבר זה נלמד מאברהם אבינו בלכתו לעקידה אמר לעבדיו ואני והנער נלכה ונשובה וכן היה בסוף שלא נשחט יצחק וישבו שניהם.

חובת הזהירות בלשונו בתפילתו.

עוד מבואר במסכת ברכות דף ס ע"א תנו רבנן, הנכנס לבית המרחץ אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתצילני מזה וכיוצא בו, ואל יארע בי דבר קלקלה ועון, **ואם יארע בי דבר קלקלה ועון תהא מיתתי כפרה לכל עונותי**. אמר אבבי לא לימא אינש הכי, דלא לפתח פומיה לשטן; דאמר ריש לקיש וכן תנא משמיה דרבי יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן. אמר רב יוסף: מאי קראה דכתיב כמעט כסדם היינו לעמרה דמינו, מאי אהדר להו נביא שמעו דבר ה' קציני סדם וגו'. **וכן פסק הדרכי משה הקצר יורה דעה סימן שעו: וכן פסק הלבוש יורה דעה סימן שעו סעיף ב. וכן פסק השל"ה שער האותיות אות הקו"ף – קדושה. ובספר חרדים מצוות לא תעשה מדברי קבלה ומדברי סופרים פרק ד (כא). וכ"כ בספר מנורת המאור אור עולם עמוד תצח.**

איך יעקב פתח פיו לשטן.

ולפי זה הקשה בספר דף על הדף בנא בתרא דף קנג ע"א בפרשת ויחי נאמר (בראשית מו, ל), **ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי'**, וצריך להבין, איך אומר יעקב על עצמו כי ימות והרי כלל נקוט בידינו לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן, כדברי הרשב"ם לפנינו. **וביאר המהרי"ל דיסקין (שם)**, שיעקב אמר דבר זה בהיותו עסוק במצות קריאת שמע וכמו שהביא רש"י על הפסוק הקודם שאמרו חז"ל שהיה קורא את שמע ובמצוה זו שהיה עסוק בה היה מדבר, **שהרי מחלקי המצוה לכונן באמירת בכל נפשך למסור נפשו על קדושת השם, ויעקב לא היה יכול לכונן דבר זה בשלימות הגמורה, כי הרי הקדוש ברוך הוא הבטיחו שיעמיד י"ב שבטים, ואיך ימסור נפשו כאשר חסר לו שבט אחד באשר יוסף נעדר ואין יודע יעקב מה עמו, אכן כיון שראהו ליוסף נמצא כבר העמיד י"ב שבטים קיימים, מיד אמר 'אמותה הפעם' היינו הנני יכול לכונן למות ולמסור נפשי על קידוש שמו יתברך בשלימות הגמורה.**

איך דוד פתח פיו לשטן.

וכן הברכי יוסף (יו"ד סי' שע"ו) הביא קושית המהריק"ש, דאיך אמר דוד לא כחטאינו עשה לנו ולא כעונותינו גמל עלינו, והא בזה פתח פיו לשטן? ותירץ דרביים שאני, וכתב הברכי יוסף דרביים הקשו ע"ז דהא הגמרא יליף לה מכסדום היינו דאיירי ברביים? עוד הקשה הברכי יוסף על המהריק"ש מסוגין דקאמר אבבי רביים שתו לימא רביים ישתו לא לימא, אף על גב דברביים איירי? **וכתב הברכי יוסף די"ל דכוונת המהריק"ש רק בפתח פיו לשטן בדרך שלילה וכמו שאמר דוד לא כחטאינו עשה לנו, אבל רביים ישתה או כסדום היינו שהוא בצורה חיובית אסור גם ברביים, אבל ביחיד גם בדרך שלילה אסור וכדמבואר ברמ"א (שם).**

הסבר הרשב"א החינוך והמהרש"א טעם הסכנה בפתח פיו לשטן.

וכתב לבאר בשו"ת הרשב"א חלק א סימן תח, ושו"ת הרשב"א המיוחסות לרמב"ן סימן רפו אמרת עוד שאעמידך על נכון בכונת אבבי ורבה בשאלות בר הדיא. וכי גזרת הכל תשתנה בעבור פתרון בר הדיא? תשובה זו שאלה פלוסופית שתולין הכל בטבע הנהוג אך לפי הנראה מן הכתוב והסכמת חכמי התורה אינו כן. **אלא יש בכל או סגולות או דברים נעלמים לא נתבארה לנו עתה סבותם. והיא שאמרו ברית כרותה לשפתיים ואמרו הוה כשגגה היוצאה מלפני השליט ונח נפשיה דיהודה וכאלה רבים וזו היא המניעה בקללה והחפץ בברכות. ואמרו אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך. ואם נמשך בזה אחר הטבע מה תזיק הקללה ומה תועיל הברכה. יקללו המה והשם יברך. ואמרו אל יפתח אדם פיו לשטן והביאו ראיה מן הכתוב דכתב (ישעיה א) כמעט כסדום וגו' וכתב שמעו קציני סדום עכ"ל. **וביאר את טעם הדבר בספר החינוך מצוה רלא בהקדם המבואר בב"ק צג ע"א אמר רב יצחק אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך. וז"ל אף על פי שאין בנו כח לדעת באי זה ענין תנוח הקללה במקולל ואי זה כח בדבור להביאה עליו, ידענו דרך כלל מכל בני העולם שחוששין לקללות, בין ישראל בין שאר האומות, ויאמרו שקללת בני אדם, גם קללת הדיוט תעשה רושם במקולל ותדביק בו המארה והצער. ואחר דעתנו דבר זה מפי הבריות, נאמר כי משרשי המצוה, שמנענו השם מהזיק בפינו לזולתינו כמו שמנענו מהזיק להם במעשה. וכעין ענין זה אמרו זכרונם לברכה [מועד קטן י"ח ע"א] ברית כרותה לשפתיים, כלומר שיש כח בדברי פי אדם. ואפשר לנו לומר לפי עניות דעתנו, כי בהיות הנפש המדברת שבאדם חלק עליוני, וכמו שכתוב [בראשית ב', ז'] **ויפח באפיו נשמת חיים, ותרגם אונקלוס לרוח ממללא, נתן בה כח רב לפעול אפילו במה שהוא חוץ ממנה, ועל כן ידענו ונראה תמיד כי לפי חשיבות נפש האדם ודבקותה בעליונים כנפש הצדיקים והחסידיים, ימהרו דבריהם לפעול בכל מה שידברו עליו, וזה דבר ידוע ומפורסם בין יודעי דעת ומביני מדע. ואפשר לומר עוד, כי הענין להשבית ריב בין בני אדם ולהיות ביניהם שלום, כי עוף השמים יוליד את הקול ואולי יבואו דברי המקלל באזני מי שקילל. והוסיף המהרש"א **חינוכי אגודות מסכת מועד קטן דף יח ע"א ברית כרותה לשפתיים וכי' והטעם בו כמ"ש בע"י שלא יתן פתחון פה לשטן לקטרג ולומר הודאת בעל דין כמאה עדים דמי ולא נשאר מקום למדת הרחמים להאריך אפים כו' ע"ש. והוסיף הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל שעוד יותר חמור הדבר בצדיק בספרו קובץ שיעורים עמ"ס כתובות (אות ר"ח) צ"ל, דבהרבה מקומות מצינו שברכותיהן וקללותיהן של צדיקים מתקיימות, והטעם פשוט, דרצון יראיו יעשה, אבל כאן רואים אף יותר, דהדיבור של פה קדוש פועל בטבע אפילו בלי שום כונה, כמו שנאמר (ישעיה נא, טז), **'ואשים דברי בפיך לנטוע שמים וליסד ארץ', והוא כמו הגרזן החוצב גם בלא כונה רק מטבעו, כן הוא גם דיבור האדם, אלא שאם טימא שפתיו בדיבורים אסורים הוחלש כוחו, כמו הסכין שעלה עליו חלודה הרבה שאין בכוחו לחתוך עד שיסירו החלודה ממנו. וכן כתב בספר אגרא דכלה (קנ, ב), שזה**********

**הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"**

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

אי אפשר שדיבורו של צדיק לא יתקיים, ואפילו הדבר שיוצא ממנו כשגגה שיוצא מלפני השליט מוכרח שיתקיים, כי שכינה מדברת מתוך גרונו דברים אמיתיים, מחמת ששמר את עצמו מדברים בטלים ואסורים, כנודע הדבר להבאים בסוד ה"ן.

אסור לכתוב את בנו או חברו פגר או כומר וכדומא:

ולכן כתב בספר חסידים (מרגליות) סימן תעט כתיב (משלי כ"א כ"ג) שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו, ראשי תיבות רמוז שמשון שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו ברית כרותה לשפתים, לכך אל יפתח אדם פיו לשטן, **לא יאמר אדם לחבירו ולא לבניו תלך ותמיר מומר יהיה. אחד היה רגיל לקרוא לבני אדם כשמדברים דברים שלא היו נראים לו [פגר] או פעמים אמר אתה עושה כמו כומר, אמר ליה החכם לא יתכן כך לזרע ישראל שלא יתקיים בו או בזרעו לכך חדל לך.**

מדוע צריך לספר חלומי לאוהבו דוקא:

עוד כתב בשו"ת מן השמים סימן כב ועוד שאלתי אם כן למה צריך לומר חלומי למאן דרחים ליה. והשיבו לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן וצריך לפתור טוב ההוא דרחים ליה, **משום מלאך העומד לימינו שנוטל הדבר מפיו של פותר וחוטף אותו ואומר אמן כן יהיה, ואם הוא דסאני ליה פותח פיו לרעה ההוא שעומד לשמאלו חוטף הדבר ואומר אמן ועל סיבה נעשה מה שנעשה הן לטוב הן לרעה.**

אדם שהוריו בחיים לא יאמר קדיש יתום:

ומטעם זה פסק הלבוש אורח חיים סימן קלג סעיף א ומפני שתקנוהו ליתומים אין נוהגין לאומרו כלל מי שיש לו אב או אם, שמא אביו או אמו יקפידו משום אל יפתח אדם פיו לשטן ויאמרו אתה מקוה למיתתינו, לפיכך אם אין אביו או אמו מקפידין בכך יכול לאומרו אפילו מי שיש לו אב ואם. **וכ"כ בשו"ת צמח יהודה חלק ג סימן נא. ועוד עיין מש"כ בזה בשו"ת יביע אומר חלק ג - יורה דעה סימן כו.**

איסור הכנות לגוסס:

ולכן כתב הלבוש יורה דעה סימן שלט סעיף א כללו של דבר כל שהוא משום עסקי מיתה אין עושין לו עד שתצא נפשו, דסימן רע הוא לו משום אל יפתח אדם פיו לשטן. **ועיין עוד בשו"ת יוסף אומץ סימן צב.**

אסור להפחיד את הקטן:

עוד כתב השל"ה שער האותיות אות דל"ת - דרך ארץ לב. ויזהרו אב ואם שלא יעשו מורא לתינוק בדבר טמא, כמו, לומר **חתול או כלב יקח זה התינוק, כי ברית כרותה לשפתים, ובר מינון תיכף הקליפה, אשר שם שמות הטומאות ההם מצויים, ויש חשש היזק לתינוק בעולם הזה, וגם כתם לנשמתו, על כן שומר ירחק. ודבר זה מבואר לחכמי הסודות, על כן קדוש יאמרו לו, ובהיכלו כבוד אומר כולו. והביא דבריו הפר"ח יו"ד סימן קט"ז ס"ק ט וכו'. וכ"כ מרן החיד"א בשיורי ברכה יורה דעה סימן קט"ז ב. והוסיף באות ג. וכו' ועוד יחדד האיש ממה שאמרו רז"ל (מדרש הנעלם בזה"ח דף ס ע"ב) **דלפי שמושה רבינו ע"ה אמר (שמות לב, לב) מחני נא, לא נזכר שמו בפרשת תצוה. ואם למשה שמסר עצמו להציל ישראל, עשה בה איזה רושם, על אחת כמה וכמה להדיוט בדבר הרשות. ובפירושו אמרו בזהר (ח"ב דף רסו ע"א) דאפילו הדיוט בדבריו חובל ומזיק. על כן שומר נפשו ירחק מקללות ולפתוח פיו. ודי בזה. וכ"כ האליה רבה סימן רמ ס"ק כה. וגם באליה זוטא סימן רמ ס"ק יג. וכ"כ בשולחן ערוך הרב חושן משפט הלכות שמירת גוף ונפש ובל תשחית סעיף יב. וכ"כ מרן החיד"א בשיורי ברכה יורה דעה סימן קט"ז ג. ובהערות על שיורי ברכה יורה דעה סימן קט"ז הערה ח הוסיף, ע"ע בזה ואבזריה בצפורן שמיר פרק י"א, ושם אות קפ"ח הביא דברי הזוהר. ע"ש. ובברכ"י בשיורי שיריים סוף חי"ד או' ד', ואפי' במינים הטהורים יש להקפיד כי ברית כרותה לשפתים, שמירת הנפש או' רכ"ו בשם רב יעב"ץ. וכ"כ בקיצור שולחן ערוך סימן לג סעיף יד. וכן כתב בכה"ח יו"ד סימן קט"ז ס"ק קג-קד.****

לא יקלל האדם את עצמו:

עוד כתב בכה"ח יו"ד סימן קט"ז ס"ק קה לא יקלל האדם את עצמו כי יש מלאכי חבלה הנקראים אוררי יום שעונים **אמן ומעלין אותה אל הנחש למעלה וכו' כמ"ש בזה"ק. צפורן שמיר סימן יא אות קפ"ח.** וגם לא יקלל את חבירו כי אליו תשוב, **רש"י סנהדרין דף מ"ט ע"א, שמירת הנפש או' רכ"ח. והוסיף בס"ק קו** תלתא אינון גרמין בישא לגרמייהו, **חד מאן דלייט גרמיה וכו' הקדמת הזוהר דף י"ד ע"ב ועיין בדברינו לאו"ח סי' רצ"ג או' ז' עכ"ל.** וכן כתב השל"ה שער האותיות אות שי"ן - שתיקה כז. עוד יזהר שלא יקלל עצמו בכעס, **שבהיכל רביעי מהיכלות הקליפות יש כתות נקראים 'אוררי יום', ואלו לוקחים אותה קללה שקלל עצמו, ומקיימין אותה חס ושלום (זהר ח"ב דף רס"ו ע"א), והוא מאותן שגורמין רעה לעצמן (ראה זהר ח"א דף י"ד ע"ב), וכו' ואמר שם (ברכות שם) לעיל מזה, (שמטעם זה) לא יאמר האבל בצידוק הדין: 'רבון העולמים, הרבה חטאתי לפניך ולא נפרעת ממני אחד מני אלפי'. כח. וכן ראוי שלא יקלל אשתו, שהרי הזכר הוא פלגא דגופא (זהר ח"ג דף ק"ט ע"ב), ושניהם כאחד הם אדם שלם, ואם מקלל אותה נמצא מקלל עצמו. וכו' וכן אמר דוד המלך ע"ה (תהלים לד, יד) 'נצר לשונך מרע', הכוונה, שכל הדברים שיש בהם תפיסה לרע שהוא סמאל. וכאשר ישמור לשונו, יזכה אל החיים ואל הטוב, כאמור (שם שם, יג) 'מי האיש החפץ חיים אהב ימים וכו', עכ"ל (ראשית חכמה). **וכן כתב מרן החיד"א בצפורן שמיר סימן יא אות קפ"ג** לא יקלל אשתו שהוא מקלל את עצמו כי היא פלגא דגופא, וכן לא יקלל לשום אדם כי הוא חלק אלוה כביכול ונמצא מגדף כלפי מעלה ח"ו.**

מעשה שהיה כיצד פתח פיו ומת:

וכתב בשו"ת יהודה יעלה (אסאד) חלק א - אורח חיים סימן מח וע"ד המאורע ששאל עליי איש י"א כהן שטעה בברכת כהנים ביו"כ ואיש א' מהקהל הי' ירא עברו זאת ואמר מי יתן שלי"ח ח"ו תקלה ואותו איש הלך לעולמו מיד במוצאי יו"כ והאי כהן הנ"ל בפחדא יתיב שח"ו הוא הגורם. הנה בודאי אשרי אדם מפתח תמיד. אבל על המאורע מורא לא יעלה על ראשו כי שגיאות מי יבין ואין עליו אשמה כלל וכלל שלא הוא גרם ולא הוא סיבה למיתת פ' וכהן הוא כי טעותו היה רק סימן גם לו גם לשולחיו כדי שישמרו על לבם לשוב בתשובה שלימה והאי גברא אותו פלוני כבר נגזר עליו כך. ואף דאיהו

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

לא חזי מזלי חזי שעליו היי הסימן ולא נוהר במהירותו כמאז"ל אל יפתח אדם פיו כו' ובכן מיתתו תהא כפרה על כל הקהלה
 כי מת אחר יוה"כ סימן יפה לו והוא רחום יכפר בעד.

לקנות קבר מחיים:

ומטעם יסוד הנזכר דנו הפוסקים האם מותר וראוי לקנות קבר מחיים, וכתב בשו"ת אפרקסתא דעניא חלק ג - יורה דעה
סימן רלה הקצאת קבר בחיים אפס, יען כי ענינים אלו המה דברים נעלמים משכל הטבעי ואף משכל בעלי הנגלה, ואין לנו
 בענינים האלה רק מנהג קדמונינו נייע הבאים בסוד ה', כמ"ש השדי חמד מע' אבילות סי' פ"ג בשם הגאון מהר"ד לוריא
 ז"ל. וכמה דברים עושין משום אל יפתח אדם פיו כו', כמ"ש הגאון ר' יוסף דוד זינצהיים ז"ל בשו"ת שאג"א החדשות,
ומובא בשדי חמד שם סי' פ"ב, וכ"כ בשו"ת פרי השדה ח"ג סי' פ"א. לכן לדעתני, היי מהראוי אשר טרם עשותם את
 הגדר הנ"ל לסימן ההוצאה לצורך מיסדי החי, השי"ת יאריך חייהם, אף על פי שכבר הוקצה הביה"ק בכללו ומסתמא
 נעשה ע"פ רב גדול ויר"א היודע את כל הכתוב בזה (עי' שו"ת דברי חיים ח"ב יו"ד סי' קל"ה, ובשדי חמד שם ובשו"ת צבי
 תפארת סי' כ"ד ושאר סה"ק), מ"מ כיון דעכשיו הקצו חלק ממנו ביחוד לאנשים מיוחדים אשר עודם בחיים, ועשו בו
 ציונים, י"ל דח"ו יש בזה משום אל יפתח כו', לכן היי ראוי ונכון שיעשו איזה תיקונים מהתיקונים הכתובים בסה"ק הנ"ל.
מעשה שהיה בזמנו.

כתב בספר כתר שם טוב ושמעתי מפי מגידי אמת כי הוה עובדא באשה אחת שקראה את שם בנה הבכור בשם דגן מפני
 שזה השם מצא חן בעיניה, ובעלה לא היתה דעתו נוחה מהשם דגן כי הוא ביקש לקרוא לבנו בשם קודש יוסף חיים כשמות
 אבותינו גדולי העולם, והאשה היתה ממאנת בכל תוקף לשנות לו את השם כי אין משנים שם אלא לחולה בלבד, יום אחד
 הקניט אותה בעלה על השם דגן לפני אחד מגדולי ישראל והיא ברוב זעמה אמרה בזה"ל רק אם דגן יהיה גוסס אני אקרא
 לו יוסף חיים, וכשאמר לה שהיא פותחת פה לשטן בזה אמרה לו עוד פעמיים באותו הלשון באמרה כדי שיהיה חזקה, ולא
 עברו ימים מועטים עד שבנה איבד את ההכרה ונותח בבית החולים והפך לצמח ועשו לו שינוי השם לשם יוסף חיים ויחי.
מוסר השכל:

עלה בידנו ללמוד עד כמה צריך האדם להיות זהיר ונוהר במשנה זהירות בלשונו שלא להוציא מפיו דברים רעים לא על
 עצמו ולא על בני ביתו או אחרים כי ברית כרותה לשפתיים, וכל הפותח פיו לשטן מביא רעה על עצמו ועל בני ביתו ושומר
 נפשו ישמור את פיו ולשונו מכל רע ולא יאונה לו רע, ופעם היה בביתי איזה גנן שלמדתי ממנו מסר מאחר ודרכם של הידים
 שמתעסקים ואף מפריעים והיה מנהגו כאשר כועס עליהן היה אומר להם ימבורך או ימבורכת תפסיקי וכל שפתו היית
 בלשון של ברכה ובמקום לקלל או לאחל דבר רע היה שנון בפיו רק ברכות וטוב עין יבורך תמיד אל תקרי יבורך אלא יברך
 תמיד ובזה יזכה לכל שפע הברכות אמן ואמן.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

בידידות ואהבה
מרדכי מלכא